

Posudek oponenta diplomové práce

Téma: Vypořádání společného jmění manželů v insolvenčním řízení

Autorka: Sára Studničková

Oponent diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce je zaměřena na problematiku velmi zajímavou a současně poměrně obtížnou. Vypořádání společného jmění manželů patří dlouhodobě mezi témata, s nimiž je spojeno značné množství výkladových otázek. Zákonná úprava zde představuje pouhý základ, který na tyto otázky nepodává komplexní odpověď (a nutno říci, že si takovou ambici zjevně ani nečiní). Hledání odpovědí na uvedené otázky je tak spojeno s potřebou proniknout do značně rozsáhlé a vnitřně rozmanité množiny dalších zdrojů, zejména pak judikatorních výstupů, které nejsou vždy zcela konzistentní ani konstantní. Připomenout je třeba i to, že řada interpretačních závěrů byla významně dotčena přijetím stávajícího občanského zákoníku. Je tedy nepochybné, že zvolené téma je více než vhodným námětem ke zpracování v podobě závěrečné práce. Autorku je pak třeba pochválit zejména za to, že se nepokouší vypořádat se s problematikou vypořádání společného jmění manželů v celém jejím rozsahu a svou pozornost upíná jen na její specifickou podoblast, kterou jistě vypořádání společného jmění v insolvenčním řízení představuje.

Zvoleného tématu se úzce přidrží i rozvržení práce. Ta je, pomineme-li *Úvod* a *Závěr*, rozčleněna do čtyř samostatných částí. První, nutno říci vstupní, je zaměřena na fáze insolvenčního řízení a jejich vliv na společné jmění manželů. Autorka se zde blíže koncentruje na zahájení insolvenčního řízení, rozhodnutí o úpadku, na způsoby řešení úpadku a na vliv zahájení insolvenčního řízení na již probíhající vypořádání společného jmění manželů. Základnímu rozvržení není třeba nic vytýkat. Postiženy jsou všechny základní aspekty vlivu úpadku a jednotlivých způsobů jeho řešení na společné jmění manželů (ať již dříve zaniklé, ale doposud nevypořádané nebo zaniklé až v důsledku prohlášení konkurzu, resp. schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty). Výhradu je však možné učinit k převážné stručnosti a přehlednosti uváděných informací. Autorka sice čtenáře seznamuje se vším podstatným, nejde však příliš nad rámec zákonné úpravy.

Druhá část je zacílena na zásady a jednotlivé způsoby vypořádání společného jmění manželů. Z pohledu celé práce jde o partii klíčovou. Jakkoliv diplomantka nevynechává nic podstatného, je i tato část pojata značně přehledovým způsobem. Z tohoto notně stručně pojatého výkladu pak mnohdy plynou dílčí věcné nepřesnosti (např. je třeba konstatovat, že společné jmění musí být vypořádáno nejen v případě, kdy zaniklo nebo bylo zúženo, ale i v případě, kdy bylo zrušeno – s. 16; společné jmění manželů může být vypořádáno dohodou i v jiných případech než v těch vymezených na s. 16; soud není povinen při vypořádání přihlížet k potřebám nezletilých dětí, ale k potřebám dětí nezaopatřených – s. 20 aj.). Místy je možné uchazeče vytknout opakování již jednou uváděných informací (na s. 26 se pouští do způsobů vypořádání společného jmění manželů, i když je v podstatě ve stručné podobě nastínila již na s. 25).

Ve třetí části se autorka vrací k dohodě o vypořádání společného jmění manželů v poměrech insolvenčního řízení. I zde je třeba výkladu vytknout určitou povrchnost. Současně je třeba si klást

otázku, zda je v rozsahu pouhých osmi stran namíste věnovat více než jednu stránku pojednání o obecném postavení insolvenčního správce. Téma přitom jistě skýtá prostor pro výklad mnohem detailnější a košatější (na místě by například byla hlubší úvaha o účincích dohody o vypořádání vůči věřitelům ve vazbě § 737 odst. 2 ObčZ na pravidla vymezená v insolvenčním zákoně). Za podnětnou a přínosnou je pak naopak možné považovat kapitolu věnovanou potenciálnímu uzavření dohody o vypořádání v podobě mediační dohody.

Poslední, z pohledu tématu práce jistě stěžejní pasáž, je zaměřena na vypořádání společného jmění v rámci incidenčního sporu. Výklad je zde podán vyváženým a výstižným způsobem.

Autora shromáždila odpovídající množství odborných zdrojů. Pracuje jak s prameny literárními, tak judikatorními (byť v daném směru mohl být rozsah užitých materiálů ještě vyšší). Citováno je v intencích platné citační normy. Občas snad zaujme určitá nejednota citací (někdy například uvádí jména autorů celá, jindy jen prvním písmenem), popř. občasné užívání odborných zdrojů poněkud monotematicky. V souhrnu se však jedná z pohledu práce jako celku o jevy marginální.

Formální úroveň zpracování odpovídá obvyklým měřítkům. Formátování je ustálené. Autorka se sice zcela nevyvarovává dílčích pravopisných pochybení či překlepů, jejich počet však není nikterak výrazný a práci jako celek nijak nadměrně nepostihuje. Stylistika autorky a užívání odborné terminologie nevybočují z běžných standardů závěrečných prací.

Lze uzavřít, že práce splňuje základní kritéria kladená na závěrečnou práci v magisterském studijním programu. Autorka se ve zcela převážném rozsahu práce přidržuje zvoleného tématu, za což je třeba ji pochválit. Projevuje o něj také nepochybný zájem a odevzdaný text rovněž odráží základní dobrou orientaci v této problematice. Výraznější výtku je však naopak třeba učinit k plochosti výkladu, když mnohé z uváděných informací jsou podávány pouze v základní podobě neodchylující se často svým rozsahem a obsahem výrazněji od mantinelů zákonného textu. Tento přístup nutně vede na některých místech k uvádění informací, které je možné označit minimálně za zjednodušující. Nelze zároveň než připomenout, že rozsah práce rozhodně není nijak nadměrný a jen o stránku překračuje v tiskové podobě rozsah padesáti stran – prostor pro hlubší výklad by tedy jistě byl.

S ohledem na vše výše uvedené je možné učinit závěr, že práci lze k obhajobě **doporučit**. Výsledná známka by pak měla odrážet výše učiněné posouzení, jakož i výkon diplomantky při samotné obhajobě práce.

Otázky k obhajobě:

- 1) Lze v některých případech uzavřít dohodu o vypořádání společného jmění manželů i po uplynutí tří let od zániku manželství?
- 2) Z jakých východisek vychází soud při valorizaci vnosů a investic?

V Plzni dne 2. května 2022

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.